IACOB, ET RACHELIS AMOR PVDICVS.

MELODRAMMA

DOCTORIS PAVLI GINI

In Sacello Archiconfraternitatis

SANCTISS. CRVCIFIXI

Apud S. MARCELLVM Vrbis concinendum.

MODVLIS EXPRESSVM

A DOMINICO PHILIPPO BOTTARIO

LVCENSI.

Feria vj. Dominicæ Passionis.

ROMÆ, MDCCIII.

Ex Typographia Ioannis Francisci Buagni.

Superiorum permissu.

ARGOMENTO.

Partito Giacob dal Paese natiuo di Canaan (così ordinatogli dal suo Padre Isaac) per andare nella Mesopotamia della Soria, in Casa di Batuele suo Auo; e quiui prendere in moglie vna delle Figliole di Labano suo Zio, e figliolo dell'istesso Batuele: & hauendogli il Signore Iddio nel suo viaggio fatto vedere in sogno la gran Scala Misteriosa, e fattegli dal Medesimo altissime promesse, e per Lui, e per tutta la sua Descendenza, giunse finalmente, doppo lungo camino, al luogo sudetto; e prima, osseruato in vna Campagna vn Pozzo d'Acqua, con alcune Mandre di Pecore, che giaceuono vicino ad'esso, ricercò i loro Pastori, per hauer notitia di Labano, da' quali fugli cortesemente data; come ancora gli diedero à conoscere Rachele sua figliola, che appunto allora veniua per abbeuerare le sue Pecore à quel Pozzo, insieme con l'altre iui dimoranti. Veduta che l'ebbe Giacob, e saputo ch'era sua Consobrina, e le Pecore di Labano suo Zio, alzò la grossa pietra, con la quale veniua coperta la bocca del Pozzo; & adaquato Grege osculatus est eam; *dandosegli à conoscere per Giacob suo fratello; Ilche vdito Rachele, corse à darne auuiso à Labano suo Padre.*

Intesa da Labano la venuta di Giacob, gli si fece subito incontro, e dopo hauerlo abbracciato, ed accarezzato, l'introdusse in sua Casa: Essendo poi stato appresso di lui un Mese intiero gli disse, or perche tu mi sei Fratello (vien inteso dalle Sacre Carte per Nipote) mi hai per questo à seruire senza alcuna mercede? Dimmi addunque qual mercede da me tu vuoi; Si ritrouaua Labano due Figliole, la maggiore chiamata Lia difettosa negl'occhi, e l'altra minore detta Rachele di bellissimo aspetto, della quale innamoratosi Giacob, gli rispose, che se gli daua questa per Moglie l'hauerebbe seruito per lo spatio di sette anni; Allora gli replicò Labano, è meglio che io la sposi à te, che ad'altri, resta dunque appresso di me, e così lo serui per Rachele sette anni, che pareuano à Giacob pochissimi giorni per il grand'amore, che à Quella portaua. Il tutto viene riferito nella Sacra Genesi al cap. 28. e 29.

INTERLOCVTORES.

Iacob.

Rachel.

Lia.

Laban.

PARS PRIMA.

Iac. QVas tibi Æterne Rex Conditor Mundi
Pro tantis Iacob donis
Dignas rependet grates?
Poſt rerum tot pericla, & varios caſus
Cœleſti dono tuo
En Syriæ ingredior Terras.
Quanta mihi per viam
Nota in ſomnis feciſti;
Quot pollicitus bona ò Summe Parens.
Quid ergo iam pro cunctis
Tanto tribuam Datori?
Quia tu Iacob illæſum ſeruaſti,
Ego nunquam te Deus offendam;
Mihi magna, quia Tu reuelaſti,
Fidum cor Tibi ſemper oſtendam. Quia &c.

Li. Quæ dura, cœca ſors! dirus affectus
Pupillas angit meas?
Oculis lux amica, & cara ſemper
O quantum aduerſa mihi
Infelix ter ò Lia;
Quis adamabit te, ſi deſunt tibi
Sagittæ, Arcus Amoris?
Obſcuræ pupillæ,
Non feriunt Amantes,
Sed nigræ ſunt illæ
In corda vibrantes. Obſcuræ &c.
Reſpice, ſalus mea de Cœlis, Deus;
Tu manum præbe piam;
Cordis, & oculorum
Geminati dolores
Miſeram vexant Liam.
Quis Liæ lugenti,
Quis Lippienti

Pœnas leuabit, ſolatium feret?
Stillis cadentibus
Lucem lœdentibus
Torquentur oculi, ſpiritus mæret. Quis &c.

La. Quid ploras filia mea; oculi tui
Caligine ſuffuſi
Animam turbant tuam?
Terge fletus ò Lia; erige mentem;
Lumina ſi non vales.
Non ſemper Virginum laudanda ſors
Luce gaudere,
Claras habere
Pulchrâ, & in fronte pulchras pupillas;
Sæpè per illas
Arcus Amoris
Vulnus doloris
Infligit cordibus, & intrat mors. Luce &c.

Ra. Tempus eſt Oues meæ amatæ, & caræ
Ad Caulas redeamus.
Iam iam decidit Sol; hodiè ſat cibus.
Sitim, quæ premit modò,
Putei leuabunt vndæ;
Sociæ profectæ ſunt; vos ibi expectant.
Eià non ampliùs moræ,
Surgite, feſtinate;
Sequimini Rachelem;
Veſtra præibit Dux; & laudem demus
Illi, qui regit totum
Dedit iam eſcam nobis, dabit & potum.
Cantate gentes mecum, nomen laudate
Omnipotentis Dei, Numinis Magni
Sydera, Luna, & Sol; Mentes beatæ
Volucres, Belluæ Terræ, Oues, & Agni.
Cantate &c.

La. Vbi genus Labani erit, ac Domus
Cari Auunculi mei?

Cu-

Custodes Ouium video; illi narrabunt.
Iussit Pater hùc venire,
Vt accipiam mihi Vxorem,
Illam spero me inuenire
Cordi meo
Caram, Deo;
Lunâ, & Sole pulchriorem. Iussit &c.

La. Geminæ mihi Natæ
Lippis oculis Lia, formosa Rachel;
Illis Coniugem quærò.
Mi Deus, qui noscis cuncta, elige Sponsum
Deuotæ seruiunt Tibi,
Tuis parent mandatis.
Si corda sunt munda,
Virtutum fœcunda
Puellis; quam caræ
Sunt oculis Dei:
Sit Virgo decora,
Vt Luna, & Aurora,
Pretiosum sit Mare.
Quid iuuat si pectus
Recondat affectus,
Qui labe sint rei? Si corda &c.

Li. O quantum inuideo Tibi amata Soror
Inter Fontes, & Prata
Rides, cum grege ludis;
Hìc lacrymas effundo, & semper gemo.
O dulcia, gaudio plena
Pastorum Tecta, & Rura:
Procul ab Vrbium curâ
Felix, beatus.
Cor lætum, frons amœna
Ibi, Phœbus non urit,
Aquilo vanus furit,
Labor est gratus. O dulcia &c.

Ra. En Puteus adest Aquæ.

Gaude Grex meus, exulta.
Sitis, quæ premit vos, vrget Rachelem.
Eià lætantes oues bibamus,
Et siti expletâ,
Diei sit meta;
Ad Caulas hilares mox adeamus. Eia &c.
Sed quis nobis reuoluet
Ab ore Putei saxum?
Ia. Salue decoris filia
Patris, & Matris tuæ nobile Germen
Quid agere hùc venisti?
Ra. Quid tibi aduena puer
Quem nunquam vidi, aut noui.
Ia. Rectè nouisti me, & scio quod venis
Gregi potum datura.
Ra. Tu dixisti; sed grandis
Puteum præcludit lapis.
Tollere nequeo sola, alios expecto.
Ia. Ego tollam, Ego solus
Ra. Durus labor! quis brachio vires dabit?
Ia. Omnia, qui vincit, Amor eleuabit
Ra. Siccine in Te robustus?
Tantus in me non regnat.
Sed mira, ò noua res vtique cerno
(Quanta in Amore Virtus.)
Lapidem reuolutum.
Currite Oues, currite; bibite omnes.
Li. Æternæ splendor lucis
Mortis Author, & Vitæ; hominum Salus
Aufer opprobrium Mihi.
Lippis oculis meis
Serenam redde lucem, illustra & mentem.
Quod si dare iam negas,
Absit à Te recedam.
Quod placitum erit Tibi, erit & Mihi.
Dabis lœtam, tristem sortem;

Gaudia, Pœnas, Vitam, Mortem
Omne datum,
Erit gratum
Erit Liæ ſalubre, ac bonum
Videam clarè amicum Cœlum,
Meas pupillas claudat Velum,
Deo cantabo
Semper dabo
Laudis vocem, gloriæ ſonum. Dabis &c.

Ia. Quid times, agis nunc, cogitas Iacob?
Adhùc Virgini Amatæ
Ingentis tui Amoris
Argumenta non præbes?
Oues biberunt iam; Rachel diſcedit.
Numquid caſtæ Puellæ
Virgineus tenet pudor?
Sum Frater; Illa Soror.
Nunquam pudico Amore
Flagitium fuit amare;
Licet Sorori tuæ oſculum dare.

Ra. O perdite procax Vir, hoſpes inique;
Quæ tanta in Te audacia,
Oſculari Puellam?
Quo præcipiti, ceco amore ductus:
Pudicus meus eſt quidem.

Ia. Et meus fuit Amor idem.

Ia. Ra. à 2. Eſt pudicus Amor meus.
Vmbram neſcit vani Amoris

Ra. Ia. à 2. Vigil cuſtos mei Pudoris
Vigil cuſtos tui Pudoris.

Ia. Ra. à 2. Sum fidelis.

Ra. Tu Rachelis

Ia. Tu de Cœlis

Ia. Ra. à 2. Noſti cor ò magne Deus

Ia. Ra. à 2. Eſt Pudicus Amor meus.

Ra. Quis auferet à me, de genis meis

Oſculi

Osculi fœdum signum?
Tergite lacrymis dolentes oculi
Nefarium Osculum.

Ia. Noli flere Puella
Parce lacrymis, parce.
Osculum fratris fuit; Ego sum Iacob.

Ra. Tu Iacob frater meus?

Ia. Ille quidem sum Rachel
Quem nunc audis loquentem.

Ra. Quis mei conscium te fecit?

Ia. Cubantes hic Pastores.

Ra. Fortunatus aduentus.
O pudicum suaue osculum Fratris,
Care dilecte Iacob,
Sinas modò me abire, vt nunciem Patri;
Breues hic age moras,
Nec putes meo discessu ò frater lœdi.

Ia. Anxius Ego expectabo, ad Iacob redi.
Vade, curre; sinè mora
O decora
Veni Rachel, redi ad me.
Dulcis, cara, mea dilecta
Virgo electa
Nescio viuere sinè Te. Vade &c.

Finis Primæ Partis.

PARS SECVNDA.

Ra. QVanta Pax, dulcis lœtitia
Hodiè mihi, & Domui datur.
Abeunt curæ, abit mœstitia,
Dolor hinc exul fugatur. Quanta &c.
Audi Genitor care
La. Lœta nimis ad me venis ò Rachel,
Loquere filia mea
Quid noui, quid iucundi affers Parenti?
Ra. Boni nuncia ſum Pater,
Iacob noſter aduenit,
Apud Oues moratur.
La. O lœtum, fauſtum nuncium;
Ibo, curram, volabo
Et mille fratri meo oſcula dabo.
Curre, vola æmulus Venti.
Dulces nexus.
In Amplexus
Iunge Laban fratris tui
Ire ad Iacob, Iacob frui
Vultu amato,
Viſu optato
Non ſint greſſus nimis lenti,
Curre, vola; Æmulus Venti
Ra. Soror Lia, quid agis?
Nouiſti, quia venit Iacob?
Li. Iacob dilectus frater!
Vidiſti, vbi vidiſti, vbi nunc manet?
Ra. Oculis vidi meis
Ad Puteum vidi aquarum; Illic expectat.
Li. Plaude Lia, & exulta
Fortè meus cum fratre aduenit Sponſus.
Exurge, gaude, cor meum iubila.
Vmbras aggreditur coruſcans dies,

Pro-

Procellam ſequitur optata quies,
Surgit nitidior Phœbus poſt nubila. Exurge &c.

Ia. Quam cara, & pulchra Rachel
Virginum Decus, Typus honeſtatis.
Non ſic formoſa
Lilium, & Roſa
Sydus Amoris, & Luna in Cœlis;
Sicut amabilis
Formâ ſpectabilis
Honeſta facies pulchræ Rachelis. Non &c.

La. O digna Iſaci Proles
Caro de Carne mea
Ingredere Labani ad patrios Lares;
Hic tuos age Dies
Hic detur Tibi quies.

Ia. Vndè tanto Me nunc dignor honore?

La. Ampliùs non addas Iacob;
Siſte Domi, te rogo, & mane mecum.

Ia. Manebo, & ſeruiam Tibi
Promptus, velox, fidelis.

La. Vos autem filiæ meæ
Fratrem Iacob amate,
Famulatum præſtate.

Li. Noctu, Pater, ac die
Videbit frater meus obſequium Liæ.
O meam felicem ſortem;
Si tuæ priori Natæ
Trades, ut moris eſt, illum Conſortem.
Natu maiorem
Fore Me Vxorem
Cari mei Iacob iam nutrior ſpe.
Amorum Dea
Soror ſit mea
Sit pulchrior oculis; eſt minor me. Natu &c.

Ra. Ero fratris Ancilla, & Iacob meum
Pater, diligam ſemper;

Quem

Quem noui iam pudicum,
Illum spero & fidelem
Iacob non quærit Liam amat Rachelem.
Exulta Rachel, quam fortunata
Si Te non decipit amica spes
Maior me Lia Soror sis nata;
Rachele minor hodiè tu es. Exulta &c.

La. Quantum carus est Iacob;
Vix Domum ingressus meam,
Operi manum præbet
Cunctis industrius rebus.

Ia. O seruitus cara, ò labor amate:
Seruiles Catenæ
Vos Curæ, vos Pœnæ
Pro mea Rachele ò mihi quam gratæ! O &c.
Quid non vales, non agis
Fortis vt Mors Dilectio?

Li. Connubio fruar tuo dilecte Iacob?
Amor accende telum;
Sit clemens mihi sors, propitium Cœlum.
Amor blande, rogantem
Ludas, ne quæso, Amantem,
Cara sit Lia:
Visus aciem non spero,
Iacobi amorem quæro
Te Duce, ac Via.

La. Iacob num quia tu frater
Seruies Labano gratis?

A 2. Vobis labores,
Iacob sudores
Quæ merces erit, quæ præmia optatis?

Ia. Argentum nolo,
Aurum non colo
Iacob nil quærit; est Rachel satis.

La. Frater mi care
Diu laborare

Seruum fidelem, non licet gratis.

Ia. Non labor vanus;
Labani manus
Mihi Rachelem ſponſam ſi datis. Vrbis &c.

La. Rachel ergo laborum
Pretium, & merces erit?

Ia. Præſtabo Domui tuæ opus fidele
Septem annis pro Rachele.

La. Melius eſt Illam Tibi,
Quam Viro alteri dare.
Eia lœtus ò Iacob
Suſcipe annorum curſum,
Felix progredere, feliciùs imple;
Spondeo nunc; ita volo
Rachel erit tua Sponſa.

Ia. O ſuauia promiſſa, dulcia reſponſa.
Famulabor, & feram
Hilaris, nunquam mœſtus
Pondus diei, & æſtus.
Pro Te Soror dilecta, ò Rachel cara
Labor eſt mihi quies,
Septem ſimul & anni
Pauci videntur dies.

Ra. Felix Rachel, ter felix
Si detur mihi Sponſus
Ille, quem cupio, & amo.
Mi Deus parebo Tibi, & Virgo, & Sponſa.
Amat Iacob cor meum,
Sed ſupra Iacob Deum.
Amores ſunt flores,
Quam pulchri, & iucundi
Si Cœli, non Mundi,
Naſcantur in Hortis
Si fœdus eſt Amor
Auditur iam clamor
Admonitæ mentis;

Dea

Dat ſpinæ pungentis,
Et vulnera mortis. Amores &c.

La. O vox laudibus digna!
Sunt tua ò Rachel verba
Virginum documenta.
Diſcant Puellæ à Te, diſcant amare

Ra. Mortales diſcant omnes
Vanum ſpernere Amorem,
Qui cordi eſt inimicus:
Solus, ac ſemper fuit
Carus homini, & Deo AMOR PVDICVS.

Pectoris Amor Mundus
Ignis eſt ſpecioſus,
Lucet in corde accenſus
Miris fulgoribus.
Eſt nubes atra Immundus
Terris, & Cœlo exoſus;
Hoſtis Animæ infenſus
Vanis ardoribus. Pectoris &c.

FINIS.